

AZ

ALSÓZEMPLÉNI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1896. ÉVI SZEPTEMBER HÓ 8—9. NAPJAIN

SÁROSPATAKON

TARTOTT ŐSZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE

KOMJÁTHY GÁBOR,

EGYHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ.

*

SÁROSPATAK.

Nyomtatta Steinfeld Jenő, az ev. ref. főiskola betűivel.

1897.

Az alsózempléni ev. ref. egyházmegye 1896. évi őszi
közgyűlésének

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E.

Az alsózempléni ev. ref. egyházmegye 1896 szeptember 8—9-ik
napjain tartotta meg Sárospatakon rendes tavaszi közgyűlését Ke-
resztúri József esperes és Meczner Béla egyházmegyei gond-
nok elnöklete alatt.

Jelen voltak:

Az elnökségen kívül: *Zombori Gedő, Tóth Lajos, Gecsei Péter, Kőrösi György, Kónya Endre, Bálint Dezső*, egyházi, *Szinyei Gerzson, Meczner András, Kóczán Miklós, Debreceni Bertalan* világi tanácsbírák; *Bartha József, Erdélyi József, Fűrjész Tamás, Farkas Lajos, Kenyeresy Árpád, Id Kovács János, Kun Miklós, Lábos István, Pálóczi József, Páricsy József, Végh János* rendes, *Szabó Pál* segédlelkész, *Gérecz Károly* a tanítók képviselője; *Buza János* a sárospataki, *Szekeres István* a t.-lúczy, *Juhász József, Szabó József*, a nagyrozvágyi, *Eperjessy Károly* a megyaszói, *Nagy István, Csontos István* a tolcsvai, *Hubay András* az ondi egyházak képviselői és a tanári karnak több tagja. Jegyzők: *Komjáthy Gábor* egyházi-, *Vitányi Bertalan* világi fő-, *Ölbey János* egyházi-, *Dr. Pilissy Ferdinánd*, világi aljegyzők.

1 Keresztúry József esperes buzgó imája után, melyben Istennek áldó kegyelmét kérte leendő tanácskozásainkra, Meczner Béla egyházmegyei gondnok, a megjelenteket szívélyesen üdvözlő beszéddel

a közgyűlést megnyitotta.

2. Felolvastatott a megelőző félévről szóló esperesi jelentés, mely közérdekű tartalmánál fogva jegyzőkönyvbe vétetni határozottatott, a mint következik:

Nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés!

Tavaszi gyűlésünk idejétől a mai napig eltelt öt hó alatt semmi fegyelmi útra vagy bíróság elé tartozó ügy nem merült fel egyházmegyénkben, s ez arról tesz bizonyosságot, hogy egyházi életünk minden nagyobb zavartól ment volt. Több helyről érkezett ugyan panasz fizetés vagy munkálat nem teljesítése miatt, de sikerült kiegyenlítenem s csak két izben volt szükség a polgári hatóság közbenjárására. Egyedül a sárospataki egyház követelése van elintézetlen.

Az országos lelkészi özvegy-árva gyámintézet végrehajtó bizottságához febr. 22-én beadott kimutatásom május 30-án érkezett vissza jóváhagyással s a szerint fizetni kell lelkészeinknek belépési járulék czimen, 3 évig, évente 1491 frt 47 krt, tagsági díjba minden évben 1117 frt 87 krt, vagyis jelenleg összesen 2609 frt 34 krt. Legtöbbet fizet egy lelkész: 130 frt 66²/₃ kr, és szintén egy lelkész legkevésébbet: 9 frt 99 kr. összegben. A szükséges nyomtatványokat gyűlés után átadom a kimutatással együtt a gyámintézeti pénzkezelő úrnak, s nem leendő más hátra, mint kötelezettségünknek a befizetés által haladéktalanul eleget tennünk, hogy így az intézet is megfelelhessen üdvös feladatának.

Allamsegélyvel a tanítói fizetés 400 frtra egészített ki 13 egyházban, u. m. Ágcsernő 150 frt, Kis Dobsza 103 frt, Bacska 102 frt, Monok 100 frt, Szomotor 156 frt, L.-Pólyán 129 frt, Semjén 140 frt, Sóstófalva 190 frt, Páczin 38 frt, Tisza-Lúcz 236 frt, B.-Olaszi 122 frt, Bodroghalász 68 frt, Örös 57 frt. — Összesen 1591 frt. Kivehető s nagyrészt kivétetett nyolcz helyen 890 frt; ki nem vehető öt egyházban, okleveles tanító nem léte miatt 701 frt.

Ha egyházi életünk terén vallás-erkölcsi tekintetben megnyugtatólag nyilatkoztam, nem tehetem ezt anyagi helyzetünket illetőleg. Még népesebb gyülekezeteink s nagyobb jövedelmű behivatalnokaink is alig képesek a nyomasztó viszonyok közt magukat fentartani. Ezt igazolja a mindennemű s kivált a közalaphoz beadott kérvény nagyszáma, mely a nem túlsok elintézendő ügy mellett is igénybe fogja venni időnk jó részét.

Ennyit látva szükségesnek nyilvánosságra hozni, a már megnyitott közgyűlés jelenlévő tagjait ér is, midőn tanácskozásunkban való szíves részvételre kérem, magamat nagybecsű jóindulatukba ajánlom.

3. Egyházmegyei közgyűlésünk tudomással bírván arról, hogy szeretve tisztelt püspökünk, Kun Bertalan Őméltósága a folyó évben ünnepli Istentől megáldott főpásztori hivataloskodásának harminczadik évfordulóját.

Ezen lélekelelő ünnepélyes esemény alkalmából jegyzőkönyvében kívánt hálás érzelmeinek, üdvkívánatainak kifejezést adni s ezen érzelmeiket tolmácsoló jegyzőkönyv szerkesztésével Komjáthy Gábor főjegyzőt bizta meg, ki is a következő feliratban tett eleget megbízatásának:

Főtisztelendő és Méltóságos Püspök úr!

Nem hiában mondotta isteni Mesterünk: „az én országom nem e világból való“, mert ime az ő nyomdokait híven követő ev. ref. egyházunk berendezése s ennek éltető szelleme is végtelenül elűt az emberi tekintélyen épült, úgynevezett „keresztény“ egyházi, valamint a világi társadalmak szervezetétől és gondolatvilágától.

Mig ugyanis ezeknél gazdag anyagi jutalmak, fényes kitüntetések ösztönzik minél nagyobb tevékenység kifejtésére a közpálya embereit, addig nálunk a legnagyobb mérvű önfeláldozás, az áldásos következményeiben századokra kiható munkásság számára sincs biztosítva más bér: mint a lelkiismeret megnyugtató szava s olykor-olykor a közelismerés.

Megdönthetetlen bizonyíték erre nézve épen Főtisztelendő Püspök úrnak egyházi pályán eltöltött 55 éves szolgálata is.

Mily széleskörű tevékenység, eredmény-dús munkásság kívántatott már ahoz is, hogy ezelőtt harmincz évvel, Főtisztelendő urat emelje a közbizalom a tiszániineni egyházkerület főpásztori székébe?!

És ki tudná szavakban kifejezni, méltóképen mérlegelni azokat az üdvös eredményeket, miket Főtisztelendő úr Istentől megáldott harminczéves főpásztori működésével, részint mint böles kormányzó egyházkerületünk vezetése s egyházaink anyagi és szellemi felvirágoztatása körül, részint mint az evangyéliomi hű szolga megtestesült példányképe, lelkészi karunk szellemére, vallásos érzületére gyakorolt jótékony befolyása által felmutathat?

Egyébiránt fölösleges dolognak látszik nekünk Főtisztelendő Püspök úr halhatatlan érdemeit felsorolni akkor, mikor

azoknak fénye képes volt a protestantismus elleni elfogultságnak és rideg gyűlölségnek még a szomorú időkből reánk nehezült sötét ködfellegén is keresztül törni s egész a királyi trónig fölragyogni!

Igaz, hogy minket, kik protestáns szellemtől áthatott légkörben növekedtünk fel, rang, világi fény és kitüntetések utáni vágy nem nyugtalanít, azoknak égő szomja nem epesztett soha; de mégsem szégyeneljük bevallani, hogy a mint fájt idáig mellőzve s a mindnyájunk részéről legodaadóbb hódolattal környezett királyi trón zsámolyához való közeledéstől elzárva látni legérdemesebb férfainkat is csak azért, mert protestánsok voltak: úgy most büszkeségünk s jogos dicsekvésünk tárgyát képezi az a körülmény, hogy éppen Főtisztelendő Püspök úr szolgáltatta ez első alkalmat legalakotmányosabb s mindenek fölött igazságos lelkű koronás királyunknak arra, hogy királyi kegyelmének olyan magas kitüntető jelével ajándékozza meg, a minőben előtte protestáns lelkész hazánkban nem részesült soha.

És hogy ily rendkívüli érdemekért mi volt az anyagi jutalom, elég jellemzően mutatja a „legszegényebb püspök“ czim, mit különösen a politikai sajtó hangoztat, valahányszor Főtisztelendő Püspök úr tisztelt nevét szőnyegre hozza.

Igaz, hogy gyönyörű cím ez annak, a ki azt oly méltósággal tudja viselni és a szegénységet úgy felmagasztalni, valósággal megdicsőíteni képes, mint ahoz Főtisztelendő Püspök úr közcsodálatot keltő módon ért.

Azonban az igazat megvallva, mi azt óhajtanók, hogy a teljesített munka értéke s annak bére megfelelőbb arányba jöjjenek.

S ha már ezen óhajtott eredmény létrehozatala rajtunk kívül álló tényezőktől függ, mi, mint az alsózempléni egyházmegyei közgyűlés tagjai, legalább azoknak sorában akarunk helyet foglalni, a kik a tisztelet, hála és elismerés megérdemelt koszorúját nyújtják Főtisztelendő Püspök úrnak azon örvendetes esemény alkalmával, hogy az isteni gondviselés főpásztori áldásos működésének harminczadik évfordulóját erőben, egészségben megengedte érnie

Vajha zavartalan öröm és teljes családi boldogság kíséretében derült volna fel Főtisztelendő Püspök úrra ez a ritka évforduló, mit a gondviselés csak az ő kiválóan kegyeltjeinek enged megérniök!

Vajha ezen jubileumi év fényes egén ne tűnt volna föl

az a sötét felhő, a mely Főtisztelendő Püspök úrnak gyöngéden szerető apai szívét köztiszteletben álló, érdemes fiának váratlan halálával gyászba borítá!

Az a jó Isten, kihez annyi elcsüggedt lelket emelt fel biztató, vigasztaló szavaival Főtisztelendő Püspök úr, enyhítse mélységes bánatát, gyógyítsa meg vérző atyai szívét is! És szolgáljon némi megnyugvásul az a gondolat, hogy mélységes gyászában őszinte részvéttel mindnyájan osztozunk!

Végül kívánjuk, hogy az isteni gondviselés, a melynek kiváló kegyelme Főtisztelendő Püspök urat az emberi életnek a szentírásban kijelölt határán már-már túlsegíté, testi és szellemi erejének teljességében tartsa és őrizze meg még számos éven át; hadd láthassuk egyházkerületünk, sőt egyetemes ref. egyházunk hajójának egyik kormányrúdját kipróbált hűségű kezeiben tartva; hadd tisztelhesse lelkészi karunk, mint iránta mindenkor kegyes jóindulattal viseltető atyját; s hadd rebegjék ároni ékes ajkai még sok ünnepélyes alkalommal azokat a fenséges szárnyalású imákat, a mik a hívő lelket égbe ragadják, sőt a pünkössti kettős tüzes nyelvek erejével járják át a még a hideg, érzéketlen szíveket is!

Isten éltesse és tartsa meg Főtisztelendő és Méltóságos Püspök urat családjának boldogítására s egyházunk méltó díszére igen sokáig!

4. Komjáthy Gábor egyházmegyei főjegyző, felvilágosításul azon sajnálatra méltó körülményre, hogy a legközelebbi tavaszi egyházmegyei közgyűlés jegyzőkönyve még az őszi közgyűlés napján is csak a megjelent tagoknak, az egyházaknak azonban még ekkor sem volt kézbesíthető, — előadja, hogy ő a kéziratot rendes időben átadta a főiskolai nyomda kezelőjének, aki azonban többszöri megsürgetése daczára is egyre halogatta a dolgot, utóljára is nem a sárospataki főiskola nyomdájában, — noha annak czége alatt — hanem S.-A.-Uj helyben nyomatta ki a jegyzőkönyvet, még pedig oly kiállításal, amely a főiskolai nyomda jó hírnevének egyáltalán nem válik díszére. Ezen kellemetlen tapasztalat által indítatva felhatalmazást kér arra nézve, hogy jövőre a jegyzőkönyveket ott nyomathassa ki, ahol czélszerűnek látja.

Közgyűlés a sárospataki főiskola iránti meleg érdeklődéséből kifolyólag, a gazdasági választmányt keresi meg a végből, hogy befolyásával

akadályozza meg ismétlődését az éféle kellemetlen eseményeknek, mik a sárospataki főiskolai nyomdának a régmúlt időkből örökölt jó hírnévén csorbát ejtve, annak anyagi károsodását is okozhatnák.

5. Az egyházak képviselőinek megbízó levele felolvasottnak kijelentetvén,

azok ez alapon igazoltattak.

6. Pilissy Ferdinánd világi t. bíró, Hézsér Emil papi és dr. Finkey Ferencz világi aljegyzők a gyűlésről fontos okok miatt történt elmaradásukat az esperesi hivatalnak bejelentvén: — elmaradásuk tudomásul vétetik.

7. A folyó évi október 4. és következő napjain Sárospatakon tartandó egyházkerületi közgyűlésre képviselőkül egyházi részről: Gecsey Péter, Kónya András tanácsbírók és Komjáthy Gábor főjegyző; világi részről: Szinyei Gerzson, Meczner András, Kóczán Miklós tanácsbírák választattak meg.

8. Olvastatott a tiszalúczy lelkészválasztásról felvett jegyzőkönyv, mely szerint nevezett egyház lelkészévé, meghívás útján, egyhangulag Kenyeressy Árpád harkányi s. lelkész választott meg.

A szabályszerűen megejtett választás tudomásul vétetvén, Kenyeressy Árpád t. luczy lelkész állásában megerősített.

9. A sóstófalvai leányegyház Furik János, a nagy- és kis-rozvágyi egyház Ugray László, az ágcsernői leányegyház Soltész József s végül az ondi egyház Filep Endre okleveles tanítóknak az illető egyházak rendes tanítóivá történt megválasztását bejelentvén,

amennyiben okleveleik rendben találtattak — miután nevezett tanítók egyházmegyei közgyűlésünk előtt esküjüket letették: elfoglalt hivatalaikban megerősítettek.

Filep Endre ondi tanító azonban utasított, hogy oklevelét utólagosan, legközelebbi tavaszi egyházmegyei közgyűlésünkre terjessze be.

10. Erdélyi András a sárospataki, Hagymásy Ferencz pedig a tarczali egyházba rendelt s.-lelkészek

bemutatott okmányaik alapján az a.-zempléni egyházmegyébe bekebelezettek.

11. Az ágcsernői leányegyház újabban kiállított tanítói díjlevelét 3 példányban megerősítés végett betérjesztvén, amennyiben az új díjlevel a régivel teljesen megegyezik s ettől csak formailag tér el annyiban, hogy az újban a szolgálmányok megfelelő pénzártékre lettek változtatva;

közgyűlésünk azokat jóváhagyólag terjeszti fel a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez megerősítés végett.

12. Tavaszi egyházmegyei közgyűlés 35. sz. j. k. határozatával Bajusz Imre, oklevélnélküli tanítónak a megyaszói egyház által történt megválasztását megsemmisítette, utasítván egyszersmind a presbiteriumot, hogy tanítói állomását folyó évi július hó végéig okleveles tanítóval töltsse be.

Minthogy ezen határozatnak elég nem tétetett: közgyűlés a presbiteriumnak a felsőbb hatóság rendeletével szemben tanúsított figyelmetlenségeért, rosszalását fejezi ki s midőn a presbiteriumot okleveles tanítói választására ismétlen utasítja, egyszersmind — amennyiben értesülése szerint Megyaszó mindezeideig akademiá promoció, három éves tanítóság gyanánt szerepel, figyelmezteti, hogy tanítói állomását véglegesen be nem töltheti mind addig, míg az állandósítást illetőleg a szabályrendeleteknek eleget nem tett, azaz a szükséges melléképületekkel ellátott rendes tanítói lakásról nem gondoskodik és díjlevelét megerősítés végett be nem mutatja.

13. A vajdácskai egyház presbiteriuma egyházmegyei közgyűlésünket azon folyamodványának pártolására kéri fel, melyben a főtiszteletű egyházkerület „hollandi gyámtáránál“ levő 259 frt tőke két évi hátralékos kamatának egészben, a tőkének pedig részben való elengedéseért esedezik.

Amennyiben közgyűlésünk előtt ismeretes a vajdácskai egyház állapota, hogy — bár a hívekben meg van a jóakarát, buzgóság és áldo-

zatkézség, de szegénységük miatt a folytonos építkezési költségek s folyó kiadások mellett a régi terheket törleszteni csakugyan képtelenek: folyamodványát legmelegebb pártolással terjeszti fel a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez.

14. A karosi leányegyház újból kiállított tanítói díjlevelét megerősítés végett beterjeszti.

Amennyiben a három példányban benyújtott új és a régi tanítói díjlevelé közt különbség mutatkozik annyiban, hogy a régi kárta szerinti buza, gabona, széna, sódar, csirke értékének megfelelő 150 frt helyett a hivek az új díjlevelé szerint csak 90 frtot vetnek ki magukra s a hiányzó 60 frtot pedig az egyházi magtár jövedelméből fedeznék: ez okból az új díjlevelé megerősíthető nem volt, hanem a legközelebb kimendő egyházlátogatás felhivatik, hogy az egyházi magtár célja és természete felől teljes tájékozást szerezve, közgyűlésnek jelentést tegyen az iránt, megerősíthető-e az új díjlevelé jelen alakjában vagy sem!

15. A nagyrozvágyi egyház csaknem romban heverő lelkes lakásának újra építési tervrajzát s költségvetését megerősítés végett beterjesztette.

Közgyűlés a bemutatott építési tervrajzot és 2177 frt 33 krban megállapított költségvetést jóváhagyta ugyan, de — amennyiben a költség előállításának módozatai ismeretlenek előtte, — utasítja a presbiteriumot, hogy a tavaszi egyházmegyei közgyűlés elé, az egyházközség egyeteme által elfogadott költségvetést s ha kivetés történnék, az azt feltüntető kimutatást terjesszen.

16. Olvastatott Kovács Ferencz vékei előkönyörgő-tanító folyamodványa, melyben egyházmegyei közgyűlés közbenjárását kéri annak kieszközlésére, hogy az 1884 szept. 21—23 napjain Rimaszombatban tartott egyházkerületi közgyűlés 41. sz. jegyzőkönyvi határozatával részére kegyesen kiutalt, de a folyó évben beszüntetett 50 frt évi segély élvezetében mindaddig meghagyassék, míg iskolájának jó rendben tartásával s hivatali buzgóságával magát arra méltóvá teendő.

Egyházmegyei közgyűlésünk tudomása szerint a főtiszteletű egyházkerület abból az okból szüntette meg a kérdéses 50 frt segélynek Kovács Ferencz előkönyörgő-tanító részére való kiutalását, mivel fizetése az 1895. évtől kezdve, államsegélylyel, 400 frtra kiegészített.

Ugyde ezen kérdés elbírálásánál lehetetlen figyelmen kívül hagyni azt a körülményt, hogy midőn a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés idézett jegyzőkönyvi határozatával Kovács Ferencz előkönyörgő-tanító részére az 50 frt segélyt megszavazta, az által az illetőt nem csupán anyagi helyzetében gyámolítani, hanem főként a tanítói hivataloskodásban felmutatott kitűnő eredményért megjutalmazni továbbra is hasonló szorgalomra, kitartásra buzdítani akarta, a mi világosan kitetszik az idézett egyházkerületi határozat következő szavaiból: „Az említett 50 frt évi segély Kovács Ferencz tanítónak mindaddig megadatni határoztatik, míg azt tanusított hivatalbeli buzgalmának kitartása által megérdemli.“

Már most ha tekintetbe vesszük, hogy nevezett tanító a vékei iskolát, — hova a gyermekek legnagyobb részben a szomszéd Boly és Zétény községekből járnak, a mi az iskoláztatást, különösen téli időben, nagyon megnehezíti, — még is ennek daczára oly rendben tudja tartani, s kitartó szorgalmával oly eredményt képes felmutatni, hogy arról az évenkénti egyház és iskolalátogatói jelentések a legnagyobb elismeréssel emlékeznek meg s iskolája folytonosan a kitűnők közt szerepel: mindezeket tekintetbe véve, közgyűlésünk a legmelegebb pártfogásával terjeszti Kovács Ferencz folyamodványát a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés elé, kérve egész tisztelettel, hogy nevezett tanító részére az 50 frt segély továbbra is kiutalványozni s annak élvezetében őt mindaddig meghagyni méltóztassék, míg arra magát hivatali buzgóságával méltóvá teendi.

17. Olvastatott a bodrogi lelkészi értekezletnek az egyházmegyei közös lelkészi értekezlet által is elfogadott következő indítványa:

1. „Értekezletünk a legközelebb tartott egyetemes konventnek a lelkészi fizetések tárgyában, a magas kormányhoz intézett ismeretes fölterjesztésére kimondotta egyhangú megállapodással, hogy értekezletünk tagjainál ez a felterjesztés nem megnyugvást, nem reménységet, de méltó megdöbbenést és nagymérvű elkeseredést keltett.

Értekezletünk önkénytelenül is arra a meggyőződésre jut, hogy a főtisztelendő és méltóságos konvent előtt ismeretlen lelkészeink s egyházaink nagy részének tarthatatlan s az elzüléshez közel álló helyzete akkor, mikor a lelkészi fizetéseknek 600 frtra leendő kiegészítésével szemben, — habár csak egyelőre is, — megelégedését nyilvánította; mikor a s.-lelkészi fizetések javítását még szóba sem hozta s a híveink nagyrészét összeroskadással fenyegető egyházi terhek könnyítése tekintetéből bárminemű intézkedést tenni szükségesnek nem látta; s végül mikor az új egyházi törvények életbeléptetése által tetemesen megcsonkított lelkészi stóla kárpótlásának ügyét még figyelmére sem méltatta.

Ily körülmények között a főtiszteletű és méltóságos konvent idézett fölterjesztésétől a lelkészi fizetéseknek közmegnyugvásra leendő rendezését nem remélhetvén, értekezletünk indítványozza, hogy illetékes úton kéressék fel a főtiszteletű és méltóságos konvent az 1848: XX. t.-cz. mielőbb leendő életbeléptetésének szorgalmazására.

Ha pedig az egyelőre kivihető nem volna, közgyűlésünk a lelkészekre nézve 1000, a s.-lelkészekre nézve pedig az el látáson kívül 300 frtban jelöli meg azt a fizetési minimumot, a mitől meggyőződése szerint várható az az óhajtott eredmény, hogy a szembetűnőleg került lelkészi pályát jövőben ne csak a más téren eredménynyel működhetni nem remélő gyöngé képzettségű ifjak, hanem olyanok is fölkeressék, a kik a ref. lelkészi testület tekintélyének, szellemi színvonalának emelésére is hivatottak.

2. Tekintettel azon körülményre, hogy a lelkészi fizetések alapját képező összeírások nem egyöntetűen, nem előre megállapított rendszer, hanem az összeíró bizottságok egyéni véleménye szerint, a legkülönbözőbb módon eszközöltettek; nevezetesen a földek értékének kiszámítási alapját egyik helyen a kataszteri, másik helyen pedig az örökös változás alá eső bérleti jövedelem képezte; s tekintve, hogy a tanítói fizetések rendezése is a kataszteri tiszta jövedelem alapján eszközöltetett, sőt az életnemű-fizetések értéke is egy elfogadható átlag-

ban állapítottatott meg: értekezletünk indítványozza, hogy, ha már a konvent a lelkészi fizetések rendezése céljából elkészített összeírást revízió alá vétetni nem akarja, legalább azt eszközölje ki a főtiszteletű egyházkerület, hogy az egyes egyházak a hibásan eszközölt lelkészi fizetések összeírását a kataszteri tiszta jövedelem alapján igazíthassák, illetőleg a fizetési minimumot ennek alapján számíthassák ki.“

Egyházmegyei közgyűlés mindkét indítványt magáévá tévén, elfogadás végett a főtiszteletű egyházkerületi gyűlésre fölterjeszteni határozza.

18. Azon több oldalról hangoztatott panasz következtében mely szerint a lelkészi fizetések összeírása hibásan eszközölt, sőt állítólag az egyes bizottságok munkálatai egyházmegyéink részéről felülbírálatban nem is részesültek:

Közgyűlésünk az esperes és egyházmegyei gondnok elnöklete alatt bizottságot nevezett ki a végből, hogy egyházmegyénkben a hibásan eszközölt lelkészfizetési összeírásokat felülvizsgálván, a tapasztalt hibákat kiigazítsák. A bizottság tagjaivá Tóth Lajos, Bálint Dezső egyházi- és Debreczeni Bertalan világi tanácsbírák választattak meg.

19. Olvastatott Abaházy József lizskai lelkész folyamodványa, melyben a hibás alapon eszközölt lelkészi fizetés összeírásának kiigazítását kéri.

Kérvénye a lelkészi fizetések összeírásának felülvizsgálására kinevezett bizottság egyházi elnökéhez tétetett át elintézés végett.

20. Komjáthy Gábor szentesi lelkész a Véke, Boly, Zétény, Szinyér, radi társegyházakból álló körlelkészségben az 1896. évi január 1-től szeptember 1-ig végzett lelkészi szolgálatokról vezetett naplóját bemutatja.

Tudomásul vétetett s a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlésre fölterjeszteni határozatott.

21. Legközelebbi tavaszi egyházmegyei közgyűlés 47. számú jegyzőkönyvi határozatával megbízott küldöttség jelentése alapján közgyűlésünk a szomotor-vécsi egyházat illetőleg következő határozatokat hozta:

a) A presbiterium utasittatik, hogy mindenféle egyházi adókiivetést a presbiteri gyűlés jegyzőkönyvébe iktasson, a hol úgy a befizetések, mint a hátrálékok mindenkor nyilvántartassanak s ezen rendelet végrehajtásáért a lelkész felelőssé tétetik ;

b) Tekintve, hogy a szomotori és vécsi egyháztagok között sok kellemetlenség és egyenetlenségnek forrását képezi az a körülmény, hogy — bár mindkét egyháznak külön gondnoka van — mégis a szomotori gondnok egymaga számol : ezentúl mindkét egyház külön számadást tartozik vezetni úgy a bevételekről, mint a kiadásokról ;

c) Azon okból, mert a szomotor-vécsi egyház húsz év alatt nemcsak 1338 frt tőkét elköltött, hanem még ezenkívül 529 frt kölcsönt is vett fel az egyház tőkéiből ; nehogy a még meglevő 2262 frt 19 kr. tőke is, melyből 2100 frt a lelkészi és tanítói fizetés alapját képező Klobusiczky-féle kegyeletes alapítvány, a már elköltött tőkékhez hasonló sorsra jusson : közgyűlés ezen alapítványi tőkének egyházmegyei kezelését határozta el, megbizván Debreczeni Bertalan egyházmegyei ügyészt, hogy a kötvényeket az egyháztól átvevén, azok értékének behajtása és jövőben leendő kezelése iránt legközelebbi tavaszi közgyűlésünkre jelentést tegyen ;

d) Ráczy István szomotori egyháztag 25 frt tőke tartozása után, a mint a tőkék könyvének margójára feljegyeztetett, az 1894 évben fizetett 3 frtot, mely összeg a gondnoki számadás bevételei közül kihagyatott ; így ezen 3 frt a gondnok terhére írandó, illetőleg levonandó az 1895. évi 54 frt 88 kr túlkiadásból.

e) Magtári számadását a küldöttség rendeltére sem készítvén el, felelősség terhe alatt utasittatik a presbiterium mindkét egyház magtári számadásának elkészítésére s a legközelebbi egyház-látogatás elé leendő betérjesztésére ;

f) Mindezen rendeletek pontos megtartásáért úgy a presbitérium, mint a lelkész felelőssé tétetik.

22. Olvastatott ugyanazon egyházmegyei közgyűlés 49. sz. jegyzőkönyvi határozatával, a leányvári egyház gondnoki, illetőleg templomépítési számadásának megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése, mely szerint előzőleg a presbiterium, majd a küldöttség által foganatosított vizsgálat folytán megállapított egy részről az a körülmény, hogy a templomépítési kivetések beszedésével megbízott végrehajtó a maga törvényes díját az egyházi kivetési összegben felül számította és szedte be a hátrálékosoktól s így Vaszily Ferenc volt gondnok az általa templomépítési kivetések czímén felkezelt összegből semmiféle behajtási díjakat le nem számíthat.

Megállapított továbbá, hogy Vaszily Ferencz volt gondnok a fentemlített czímen felkezelt összesen 1483 frt 03. krt.

Ebből az 1894 évi számadásban a bevétel 25—96 tétele alatt elszámolt 919 „ 47 „
és így a kérdéses 1895. évre esik bevétel gyanánt 563 frt 56 kr.

Ha már most az 563 frt 56 krt az 1895 évi bevételek megfelelő tételébe beállítjuk, lesz a bevételek összege 920 frt 98 kr.
kiadás 710 „ 30 „
pénztári maradvány 210 frt 68 kr.

Ezen összegből levonandók az 1896 évben Vaszily Ferencznek gondnoki minőségben tett s a presbiterium, illetőleg egyházmegyei számvevőszék által jóváhagyandó kiadásai.

Közgyűlés a jelentést jóváhagyólag tudomásul veszi és a leányvári egyház presbitériumát utasítja, hogy az 1896. évi egyházi számadást az itt feltüntetett 210 frt 68 kr. pénztári maradvány alapján készítse el.

23. Olvastatott Debreceni Bertalan egyházmegyei ügyésznek ugyanazon közgyűlés jegyzőkönyvének 56. számú határozatára vonatkozó jelentése, mely szerint a Vágási Ferencz-féle hagyatéki ügyben az erdő-horvátii egyház érdekét képviselte s melyből kitűnik, hogy a 9495 frt 79 kr. tiszta hagyatéknak az 1550 frtot tevő hagyományok levonása után fenmaradó összegéből és ennek növekedéséből az erdő-horvátii egyházat $\frac{2}{6}$ rész illeti meg oly célra, hogy abból a mondott helyen ref. elemi iskola szerveztessék önálló tanítóval.

A jelentés tudomásul vétele mellett az ügyész a hagyatéki ügynek figyelemmel leendő

kísérésére és lebonyolítására továbbra is felkérjük.

24. Olvastatott Hegedűs János kenézlői tanítónak, még csanálói tanító korában Székely József ottani hivatali utódjával szemben keletkezett peres ügyében hozott egyházmegyei végzés megváltoztatása iránt beadott kérvénye.

Minthogy ez ügyben egyházmegyei közgyűlésünk 1894. évi tavaszi jegyzőkönyvének 16. száma alatt végérvényesen határozott, a kérvényt figyelembe nem vehette.

25. Tavaszi egyházmegyei közgyűlés 55 számú jegyzőkönyvi határozatával nyilatkozatra híván fel Dr. Kesső Géza szerencsi ügyvédet a tolcsvai egyház presbiteriumának a Zeher-féle kötvény ügyében beterjesztett panaszára vonatkozólag:

Dr. Kesső Géza ez irányú beadott felvilágosító nyilatkozata tudomásul vétetett a mellékelt kötelezvény valamint a betáblázást elrendelő végzés pedig további eljárás végett Debreceni Bertalan egyházmegyei ügyésznek átadatott azzal a megbízással, hogy a behajtandó követelésből a Dr. Kesső Géza ügyvéd részére megítélt 23 frt 77 kr perköltséget is fizettesse ki.

26. Tavaszi közgyűlésünk, jegyzőkönyvének 15. számú pontjában azzal bízta meg Bálint Dezső lelkész özvegy árva-gyámintézeti pénztárnokot, hogy a gyámintézeti tagok kielégítése után fenmaradt összegből elkülönítvén az alapítványokat és közhirdetésből előállott összegeket, az Ölbei, Zitás, Olajos és Futó örökösök illetőségét elégítse ki, a Kopré Ferenczet illetett részt pedig egy siremlék felállítására külön helyezze el.

Ezen megbízatás folytán jelenti Bálint Dezső, hogy az alapítványok és közhirdetésekből befolyt összegek czimén a fennebb idézett határozat rendelkezéséhez képest az egyházmegyei pénztárt 1074 frt 83 kr illeti, melyből 250 frt kötelezvényen, 824 frt pedig a sárospataki takarékpénztárban betét könyvön van elhelyezve. Jelenti továbbá, hogy az Öbley, Zitás és Olajos örökösök illetményeiket megkapták, a Futó örökösök azonban kiskorúak lévén, az ezeket illető 439 frt 87 krt, nemkülönben a Kopré Ferencz 124 frt 33 kr illetményét két külön

betétkönyvön ugyancsak a sárospataki takarékpénztárba helyezte el.

Közgyűlésünk ezen jelentésttudomásulvevén, Bálint Dezső, volt lelkészi gyámintézeti pénztárnokot a számadás terhe alól felmenti és ugyanőt utasítja, hogy az egyházmegyei pénztárt illető 250 frtos eredeti kötvényt és a 824 frt 83 krról kiállított takarékpénztári betétkönyvet, nemkülönben a Kopré Ferencz siremlékére elhelyezett 124 frt 33 krról szóló takarékpénztári betétkönyvet pénztárnokunknak adja át, a ki is utasítatik, hogy a Kopré Ferencz siremlékére elhelyezett összegről szóló betétkönyvet, mint letétet, az egyházmegyei pénztárt illető 1074 frt 83 krt pedig, mint alapítványi tőkét kezelje, kimondván közgyűlésünk, hogy ennek kamatai az egyházmegye közigazgatási céljaira felhasználhatók.

A mi a Futó János volt lelkész örökösei részére takarékpénztárba helyezett 439 frt 87 krt illeti, tekintettel arra, hogy törvény szerint a kiskorúakat illető pénzek az árvaszék által kezelendők: utasítja egyházmegyénk Bálint Dezső volt pénztárnokot, hogy a bemutatott takarékpénztári betétkönyvet, mint a fennevezett örökhagyó kiskorú örököseit illetőt, ezen jegyzőkönyvi határozatunk kapcsában, Zemplén megye árvaszékénél helyezze el s ennek megtörténtéről jövő közgyűlésünkre jelentést tegyen.

27. Ezen fennebbi pontban foglalt határozatunk alapján Bálint Dezső a pénztárnokunknak átadatni rendelt 250 frtos eredeti kötelezvényt, 824 frt 83 krról szóló takarékpénztári betétkönyvet és a Kopré Ferencz siremlékére elhelyezett 124 frt 33 krról kiállított betétkönyvet a gyűlés színe előtt átadta, Tóth Lajos pénztárnok pedig ezen értéktárgyakat átvette.

Tudomásul vétetik.

28. Tavaszi közgyűlésünk jegyzőkönyvének 60. sz. pontjára vonatkozólag jelenti Gecsey Péter kiküldött tanácsbíró, hogy ő az egyházmegyei határozat vételével azonnal kitűzte a határidőt a csobaji egyházi földek bérbeadására, azonban a lelkésztől azt az értesítést vette, hogy az árverés már meg-

történt és a földek az eddiginél mintegy 600 frttal magasabb összegért adattak haszonbérbe.

Közgyűlésünk a küldöttség megbizását továbbra is fentartja s jelentést tevő tanácsbiránkat, valamint Horváth János lelkészt újolag megbizza, hogy a szóban forgó haszonbérleti ügy állásáról a helyszínen felvilágosítást, illetőleg meggyőződést szerezvén, tegyenek arról jövő tavaszi közgyűlésünkre jelentést.

29. A főtiszteletű egyházkerület a folyó évi tavaszi közgyűlése jegyzőkönyvének 20. sz. pontjában az egyházmegyékhez tette át véleményezés végett „*a segédlelkészek elhelyezése és a tanítók változása*“ tárgyában készített szabályrendelet-javaslatot.

Mielőtt egyházmegyénk ezen szabályrendelet-javaslat tárgyalásába bocsátkoznék, Szinyey Gerzson tanácsbíró elnöklete alatt, Bálint Dezső és Debreczeni Bertalan tanácsbiráinkat kéri telarra, hogy ezen javaslatot tanulmányozván, véleményüket terjesszék fel tavaszi közgyűlésünkre.

30. Esperesünk jelenti, hogy a sárospataki közbirtokosság tulajdonát képező regálekártalanítási papirok felosztásáról szóló, a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék által 3444/p. 1896. sz. alatt hozott kiutalványozó végzésben a sárospataki egyházat illető 1350 frtos kötményezett kötvény és 29 frt 10 kr tőkekiegyenlítési összeg; a lelkészi javadalmat illető 550 frtos kötményezett kötvény és 30 frt 70 kr pénzösszeg; a két tanítói javadalmat illető 250 frtos kötményezett kötvény és 40 frt 35 kr pénzösszeg; az orgonistai állomást illető 100 frtos kötményezett kötvény és 45 frt 18 kr kiegyenlítési összeg; végre az ispotályt illető 250 frtos kötményezett kötvény és 40 frt 35 kr tőkekiegyenlítési összeg az ő kezébe utalványoztatott. — Ő ezeket oly módon vette fel, s adta át a sárospataki egyháznak, hogy a felvételhez szükséges nyugtákat kiállította s a felvétel eszközlése végett az egyháznak átadta, minek folytán az egyház ezen kötményezett kötvényeket és készpénzeket ezen nyugtákra Buza János főgondnoka által a s.-a.-ujhelyi adóhivataltól felvette.

Esperes eljárása tudomásul vétetik és jóváhagyatik.

31. Olvastatott a sárospataki egyház presbitériumának folyó évi szeptember 6-án tartott ülésében 2. sz. a. hozott határozata, a melyben kieszközöltetni kéri a főtiszteletű egyházkerülettől az engedélyt arra, hogy az egyház tulajdonát képező 1350 frtos, továbbá a lelkészi hivatal javadalmazásához tartozó 550 frtos, a két tanítói javadalmat illető 250 frtos, az orgonistai állomást illető 100 frtos, és az ispotályt illető 250 frtos kötményezett regálepapírjainak szabad forgalmú papírokkal leendő kicserélése iránt az illető pénzügyminisztériumhoz folyamodhassék és azután ezeket az értékpapírokat eladhassa. Kérelmét az egyháztulajdonát képező 1300 frtra vonatkozólag indokolja azzal, hogy az egyházat a múlt időből felmaradt 2000 frt s a jelenlegi építkezésből kifolyólag 10,000 frtot is meghaladó magasabb kamatú adósság terheli, míg a regále papírok csak $4\frac{1}{2}\%$ -ot jövedelmeznek, így tehát az okszerű gazdálkodás elvéből következik, hogy ezen külön célra le nem kötött, hanem szabad rendelkezésre álló, kisebb jövedelmű tőkéjével a nagyobb kamatú adósságot törlessze, a többi célokat pedig indokolja azzal, hogy ha ezen regále papírok pénzzé tételnek az illető célok javára magasabb kamattal jövedelmezteszhetők.

Az egyházmegyei közgyűlés magáévá tévén az egyház által felsorolt indokokat, kérelmét pártolólág terjeszti fel a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlésre.

32. Olvastatott a sárospataki egyház presbitériumának ugyanazon gyűlésében 4. sz. a. hozott határozata, a melyben előterjeszti, hogy Isten segedelmével temploma újra alakítását szerencsésen bevégezte s templomát a szokásos módon és ünnepélyességgel felavattatni és megáldatni kívánja. Tekintettel azonban arra, hogy a főtiszteletű egyházkerület az egyházat ezen tetemes kiadást igénylő építkezésében kegyes volt egy nagy összeggel felsegíteni: rút hálátlanságnak tartaná, ha ezen hála- és örömnepére a főtiszteletű egyházkerületet meghívásával meg nem tisztelné, és az ünnepély fényét a főtiszteletű egyházkerület jelenlétével emelni elmulasztaná, azért felhasználva azt a kedvező alkalmat, hogy a főtiszteletű egyházkerület ez évben esperes- és lelkész-avatással egybekötött közgyűlést tart, az egyházmegye utólagos jóváhagyása reményében és annak kikérése mellett, — miután az engedélyt eleve kikérni az idő rövidsége miatt lehetetlen volt, — úgy intézkedett, hogy felkérte a főtiszteletű egyházkerüle-

tetet arra, hogy esperes- és lelkészavatással egybekötött közgyűlését egyházmegyénkben, — melyre a gyűléstartás még pár év múlva következik, — most tartsa meg s gyűlését az egyház templomának felavatása ünnepélyével kösse össze s megjelenésével a sárospataki egyházat tisztelje meg. Az egyház ezen kérelmét a főtiszteletű egyházkerület teljesítvén, ennek lett következménye a tavaszi egyházkerületi közgyűlés jegyzőkönyvének 130. sz. pontja.

Most tehát arra kéri fel az egyház egyházmegyénket, hogy ezen intézkedését utólagosan hagyja jóvá, vegye tudomásul, hogy a folyó évi október 4-én, Sárospatakon tartandó egyházkerületi gyűlés az egyházmegyére sorrendben következő gyűlés helyett most tartatik meg, egyszersmind tekintettel arra, hogy az egyházmegye az egyházkerületi gyűlést tartó egyházát némi segélyben szokta részesíteni: részére is ezen gyűlés tartás terhei könnyítésére némi segélyt adjon.

Ezen előterjesztés folytán egyházmegyei közgyűlésünk a sárospataki egyház intézkedését jóvá hagyván, tudomásul veszi azt, hogy az 1896. évi október 4-ére kitűzött esperes- és lelkész-avatással egybekötött egyházkerületi közgyűlés az egyházmegyére sorrend szerint következő rendes őszi közgyűlés helyett tartatik meg, a miből kifolyólag a sárospataki egyháznak az egyházkerületi gyűlés ellátása terheinek könnyítésére, 200 frt segélyt szavaz meg.

33. Ezzel kapcsolatban tárgyalatott a f. évi okt. 4-én a sárospataki egyházban megtartandó ünnepélyességeknek az egyház presbiteriuma által jóváhagyás végett felterjesztett sorrendje.

Ezen program tudomásul vétetvén, az egyházmegye által jóváhagyatik s egyházmegyénk az abban részére feltartott szereplést elfogadja s egyben felhatalmazza a sárospataki egyház presbiteriumát, illetve ennek rendező bizottságát, hogy ezen sorrendről az érdekelteket értesíthesse.

34. A hernádnémeti egyház presbiteriuma jelenti, hogy az eddig akadémika promotiót képező 3 éves tanítói állomását állandósítani kívánja s az 1891. évtől az egyházban működő Béky Endre okleveles tanítót véglegesen megválasztván, ő a választást elfogadta.

Az akad. promotiót képező 2 és 3 éves rektorságoknak rendes állandó tanítói állomásokká való átalakítása egyházkerületi szabályrendeletben körvonalozott feltételekhez lévén kötve, egyházmegyénk ezen kérdés érdemleges tárgyalásába mindaddig nem bocsátkozhatik, míg ezen szabályrendelet követelményeinek a folyamodó egyház eleget nem tesz, jelesül az állandósítandó állomás díjlevelét be nem mutatja és nem igazolja azt, hogy az állandó tanítónak alkalmas lakást és ehez szükséges melléképületeket elkészíttette. Megnyugtatóan azonban kijelenti egyházmegyénk, hogy tekintettel arra, miszerint a megváltozott viszonyok folytán a tanítóságok állandósítását a népnevelés ügyért üdvösnek tartván, ha az egyház a szabályrendeletben előírt feltételeknek eleget tesz: a tanítói hivatal állandósítását ellenezni nem fogja.

35. Konkoly Károly visi tanító állami anyakönyvvezető-helyettesé neveztetvén ki, ezen állás elfogadására az engedélyt megadatni kéri.

A főtiszteletű tiszáninneri egyházkerület általában engedélyt adván arra, hogy a tanítók az anyakönyvvezetői állást elfogadhassák: külön engedély kiadására nincs szükség, ennél fogva folyamodó kineveztetése tudomásul vétetik s eről ő jegyzőkönyvi kivonaton értesítetik.

36. Olvastatott Mauricz Árpád volt t.-harkányi segéd-lelkész és leánytanító folyamodványa, az ellene Hideg Imre által indított polgári perre vonatkozó elvi határozat meghozatala végett.

Tekintve, hogy az előterjesztettek szerint az ügy a polgári bírósági eljárás tárgyát képezi: abba az egyházmegyei közgyűlés semmiféle elvi határozattal beavatkozni helyét nem látja.

37. Tekintettel azon körülményre, hogy a főtiszteletű egyházkerület és a „Fonciere Pesti tűzkár biztosító intézet“ között legújabbán megkötött szerződés alapján kiállított kötvényekben, a díjtételeket illetőleg, hibás számítások is fordulnak elő, indit-

ványoztatott, hogy az összes egyházak kötvényei egy bizottság által megvizsgáltassanak.

Közgyűlésünk ezen indítvány következtében Tóth Lajos egyházmegyei tanácsbíró elnöklete alatt Gecsey Péter és Kónya András tanácsbírákat nevezte ki a bizottság tagjaivá, megbízván egyszersmind annak elnökét, hogy az egyes egyházaktól a biztosítási kötvényeket bekérve, azokat az őszi egyházkerületi gyűlést megelőző napon, október 3-án reggeli 8 órakor tartandó bizottsági ülésben vizsgálta meg s az esetleges hibák kiigazítása után terjessze azokat a biztosító társaság elé.

38. A taktakenézi egyház a halaszthatatlanná vált lelkészlak újjáépítésének 1500 írtban megállapított költségvetését megerősítés végett beterjeszti, ígervén egyszersmind, hogy mielőtt az építkezést megkezdéné, annak tervezetét az esperesi hivatalnak bemutatja.

Közgyűlés a bejelentett költségvetést azzal a feltétellel vette tudomásul, hogy az egyház az építkezés megkezdése előtt, annak szakértő által készített tervrajzát az esperesi hivatalnak bemutatni köteles.

39. A királyhelmecezi egyház presbitériuma az iskolaépület és tanítói lakás újra fedésének és a szükséges renovációnak 660 frtra tervezett költségvetését megerősítés végett beterjesztvén,

jóváhagyólag tudomásul vétetett.

40. Legközelebbi tavaszi egyházmegyei közgyűlés 25. sz. jegyzőkönyvi határozatával egyházmegyei ügyésznek adta ki megvizsgálás és orvoslás végett a tolcsvai egyház presbitériumának azon panaszát, mely szerint a Vámos-Ujfalu község határában fekvő s az ottani lelkész által haszonélvezett bizonyos ingatlan a kataszteri földkönyvben tévedésből a tolcsvai egyház nevére iratván, annak adó és ártéri terheivel is ez az egyház rovatott meg.

Közgyűlésünk a fentnevezett ügyből kifolyólag Debreczeni Bertalan egyházmegyei ügyészre vonatkozó megbizását továbbra is fentartja s

ide vonatkozó jelentését tavaszi egyházmegyei közgyűlésünkre elvárja.

41. Ugyanazon közgyűlés 20. sz. jegyzőkönyvi határozatával útasítottak az egyházak lelkészei, hogy a tanítói díjlevélnek azon példányát, mely a közigazgatási hatóság útján állíttatott ki, az esperesi hivatalhoz terjesszék be.

A mennyiben ezen példányok őszi közgyűlésünk idejéig be nem küldettek, felhivatnak a lelkészek, hogy azokat 1897. márczius 1-ig terjesszék be az esperesi hivatalhoz.

42. Ugyanazon közgyűlés 34. sz. jegyzőkönyvi határozatával útasította Konkoly Károly visi tanítót, oklevelének eredetiben való beküldésére.

Ezen határozatnak eleget nem tévén, közgyűlés Konkoly Károly tanítót ismételve felhívja, hogy oklevelét legközelebbi tavaszi közgyűlésre eredeti példányban terjessze be.

43. Ugyanazon közgyűlés 41. sz. jegyzőkönyvi határozatával Tóth Lajos egyházmegyei tanácsbíró bizta meg, hogy a csanálosi egyház iskolaépítési tervezetét és költségvetését a helyszínen megvizsgálván, a tapasztalt hibákat az építőmesterrel egyetértve kijavítsa s a revideált tervezetet és költségvetést az egyházmegye nevében megerősítse.

A mennyiben Tóth Lajos tanácsbíró, tőle nem függő ok miatt, megbízatásában, őszi közgyűlésünket megelőzőleg, el nem járhatott: közgyűlésünk őt a 41. sz. jegyzőkönyvi pontban körülírt teendők teljesítésével továbbra is megbizsa, jelentését tavaszi közgyűlésünkre elvárván.

44. Ugyanazon közgyűlés 43. sz. jegyzőkönyvi határozatával bizottságot nevezett ki oly célból, hogy az a Tóth Lajos tanácsbíró írásban benyújtott indítványára véleményt, illetőleg az egyházi törvény 45. §-a alapján tanácskozási szabály- és ügrend-javaslatot készítsen.

Közgyűlésünk az idézett jegyzőkönyvben foglalt határozatát a bizottságra vonatkozólag, — melynek tagjai: Tóth Lajos, Debreczeni Bertalan, Bálint Dezső tanácsbírák és dr. Finkei Ferenc

világi aljegyző, — továbbra is fentartja s annak a kérdéses ügyre vonatkozó jelentését tavaszi közgyűlésünkre elvárja.

45. Ugyanazon közgyűlés 59. sz. jegyzőkönyvi határozatával felhívta a csobaji egyház presbiteriumát, hogy a lelkész és tanítófizetési alpból, még az 1875-ik évben közszükségletre fordított 300 frtot az illető alapnak fizesse vissza, mely határozatnak azonban a presbiterium ez ideig eleget nem tett.

Közgyűlésünk ismételten és felelősség terhe alatt útasítja a presbiteriumot, hogy az elköltött 300 frt tőkét, ha másként nem lehet, az egyháztagokra rótt kivetés útján is fizesse vissza az illető alapnak.

Az ügynek figyelemmel leendő kísérése Gecsei Péter tanácsbíróra bízott, azzal a kijelentéssel, hogy az eredményről annak idején jelentést tegyen.

46. Ugyanazon közgyűlés 62. sz. jegyzőkönyvi határozatával Debreczeni Bertalan egyházmegyei ügyészre bizta a szerencsi egyház kint levő tőkepénzeinek behajtását.

Felhivatik ennélfogva a szerencsi egyház presbiteriuma, hogy a behajtatni szándékoltsági kötvényeket Debreczeni Bertalan egyházmegyei ügyészhez terjessze be.

47. Ugyanazon közgyűlés 62. sz. jegyzőkönyvi határozatával Vitányi Bertalan, világi fő- és Hézser Emil, papi aljegyzőt küldötte ki a golopi egyház földjeinek nyilvános árverésen leendő bérbeadása s az ezzel kapcsolatban levő Hutka és Pap János-fele ügyek rendezése céljából.

Közgyűlés a nevezett kiküldöttekre vonatkozó megbizását továbbra is fentartja, jelentésüket a tavaszi közgyűlésre bevárván.

48. Ugyanazon közgyűlés 71. sz. jegyzőkönyvi határozatával ismételten felhíván Szánthó István b.-olaszii lelkészt s az 1894-ben a b.-sárai leányegyház ügyeinek megvizsgálására kiküldött bizottságot annak kipuhatolására, hogy ki szedte fel az egyház földjei után a haszonbért az 1888. július hó 1-től

azon időig, mígnem Szánthó István lelkész vette át az egyházi ügyek vezetését?

A mennyiben a bizottság és Szánthó István a felhívásnak mind ez ideig eleget nem tettek, közgyűlésünk felelősség terhe alatt kötelezi őket jelentésüknek tavaszi közgyűlésünk elé leendő betérjesztésére.

49. Ugyanazon közgyűlés 72. sz. jegyzőkönyvi határozatával felhívta egyházmegyei ügyészt, hogy, — megvizsgálván a Lábos Menyhértne lelkészözvegy okmányait, miket a köztes a szentesi egyház közt fennforgó s bizonyos 900 □ öl területű föld tulajdonjogára vonatkozó per beszüntetését kérő folyamodványához csatolt, — adjon véleményt arra nézve: szükséges-e a perújítás vagy nem?

A beadott ügyészi vélemény szerint az adatokból nem tűnven ki az, hogy kit illet a tulajdonjog, ennél fogva újabb eljárásra levén szükség, annak eszközlésével ügyészünk ismételten megbizatik s jelentése bevaratik.

50. Olvastatott a tanügyi bizottságnak az 1895—96-ik iskolai év második feléről Sárospatakon 1896. szept. 7-én felvett következő jegyzőkönyve:

Elnök: Bálint Dezső és Szinyei Gerzson.

Jelen voltak: Dezső Lajos, Buza János, Gérecz Károly, Kovács Ferencz tanügyi bizottsági tagok. Csontos Gábor, Lábos István, Bartha József és Máthé Gyula körlátogatók. A jegyzőkönyv vezetésével Máthé Gyula bizatott meg.

1. Egyházi elnök, mielőtt az 1895—96. iskolai év második feléről szóló, nagy gonddal szerkesztett elnöki jelentését felolvasta volna, kedves kötelességének tartotta ez alkalommal történt megválasztatásaért köszönetet mondani s a jelen voltak szívélyes üdvözlése mellett a tanácskozást megnyitotta.

2. Olajos Pál, Miskolci József, Zitás István, Székely Imre és Beszterczey Béla a gyűlésen meg nem jelenvén, minthogy elmaradásukat nem igazolták, a tanügyi bizottság által a szokásos 2 frt birságban elmarasztaltattak.

3. Tanügyi bizottság Deák János, nagy-géresi tanítónak, a ki iskoláját gyakori betegeskedése daczára is, kitűnő színvonalon tartja, elismerést szavaz.

4. Fodor József nagy rozvági tanítónak, a ki félszázad-

nál több időt töltött el áldásos munkálkodásban a nehéz tanítói pályán, megérdemelt nyugalomba vonulása alkalmával, elismerésének nyilvánítása mellett, rokonszenves üdvözlését s őszinte jókívánatait küldi.

5. Gagyi Károly lizskai és Gádl Gyula szinai tanítók az iskoláikban tapasztalt kitűnő eredményért megjutalmazásra ajánlatnak.

Az egyházmegyében levő iskolák állapotát a következő statisztikai adatok tüntetik fel: 60 anya és 12 leányegyházban a lélekszám 45221, az iskolakötelesek száma 6—12 éves korig: 2667 fiú, 2514 leány; összesen 5181. Iskolába járt 6—12 éves: 2396 fiú, 2150 leány; összesen 4546. Ismétlőiskola-köteles volt: 958 fiú, 924 leány; összesen 1882. Ismétlő iskolába járt: 311 fiú, 319 leány; összesen 630.

Mindennapi iskolát nem gyakorolt: 271 fiú és 364 leány; összesen 630. Ismétlő iskolába nem járt: 647 fiú, 605 leány; összesen 1252.

Szellemi állásra kitűnő iskola van 32, u. m.: Karos, Páczin, Szentes, Véke, Kis Géres, Nagy Géres, Örös, Király-Helmecz, Kis-Tárkány, Lelesz, Lelesz-Pólyán, Karád, Czigánd, Ricse, Semjén, Sárospatak mind a három, Ond, Golop, Tállya, T.-Szada, Tisza-Lúcz fiú és leány, Sajó-Hidvég, Hernád-Németi, O.-Lizska, Tokaj, Tarczal fi, Pthrügy, Tisza-Ladány, Báj.

Dícséretes 24, u. m.: Luka, Karcsa, Vajdácaska, Nagy-Rozvágy, Agárd, Leányvár, Lácza, B.-Halász, B.-Olaszi, Szerencs, Harkány fi és leány, Kesznyéten, Berzék, Gesztely, Sima, Erdő-Bénye, Kenézlő, Tarczal leány, T.-Kenéz.

Kielégítő, 10, u. m. Kis-Kövesd, Szomotor, Bacska, Vámos-Ujfalu, Zombor, Sóstófalva, Hernád-Kak, Erdő-Horváti, Vis, Csobaj.

Nincs minősítve Csanáros, tanító nem léte miatt, Monok, Hogyka, Ág-Csernő, Nagy-Kövesd.

Az osztályok számát tekintve 6 osztályú iskolánk van 15, 5 osztályú 24, 4 osztályú 26, 3 osztályú 3, 2 osztályú 1.

Rendes tanító van 53, segéd-tanító 3, ideiglenes tanító 7, lelkeszt-tanító 9, káplán-tanító 4, nős tanító 48, nőtlen 6, özvegy 2; okleveles 52, nem okleveles 5.

Nincs tanító Szerencsen, Semjénben, Szomotoron, Tolcsván.

Tanítói lakás jó 54, rossz 8; tanterem törvényszerű 63, nem törvényszerű 8, u. m.: Zomboron, Berzéken, Csanároson, Sóstótálván, L.-Bényén, M.-Hogykán, B.-Olasziban, Harkány-

ban a fiiskola. Felszerelés kellő 20, hiányos 43, semmi felszerelés nincs 4 helyen.

Iskolai alap 290 frt Rendezett faiskola van 17, rendezetlen 19, nincs 27 egyházban.

Az egyházmegye összes tanítóinak évi jövedelme állítólag 27963 frt.

Iskoláinkba járt e félévben más vallású:

Róm. kath.	160 fi,	94 nő,	együtt	254,
Gör. kath.	45 „	37 „	„	82,
Ágost. ev.	18 „	8 „	„	26,
Izraelita	41 „	83 „	„	124,
Összesen	264 fi,	222 nő,	együtt	486.

Kevesebb 11-el, mint az előző félévben.

Az iskoláinkba járó összes növendékek kimutatása. Járt e félévben egyházmegyénk népiskolaiba:

Ref. vallású 6—12 éves növ.	2396 fi,	2150 nő,	együtt	4546,
„ „ 12—15 „	311 „	319 „	„	630,
Más vallású 6—12 „	264 „	222 „	„	486,
Összesen	2971 fi,	2691 nő,	együtt	5662.

Kevesebb 343-mal, mint a megelőző félévben.

51. Tanügyi bizottság ugyanezen jegyzőkönyvében következő javaslatot terjeszti közgyűlés elé elfogadás végett.

Készíttessen egyházmegyénk egy czélszerű s minden lényeges teendőre kiterjedő *szabályrendeletet*, illetőleg *utasítást* oly czélból, hogy az egyház, illetőleg iskolai körlátogatók e szerint s ennek szigorú megtartásával végezzék iskolai vizsgálataikat; ebből kifolyólag indítványozza továbbá:

hogy minden járásnak legyen egy külön bekötött könyve, a melybe a vizsga végeztével, jegyzőkönyv alakjában iktatassék be a vizsgálat eredményét feltüntető jelentés a megkívántató statisztikai adatokkal együtt. Ezen jegyzőkönyv a helyszínen a presbiterium előtt felolvasandó s a lelkész által is aláírandó. Látogatás végeztével a könyv az általános jelentést készítő tanügyi bizottság elnökéhez tétetik át.

Egyházmegyei közgyűlés ezen indítványt elfogadta s úgy az *utasítás* kidolgozásával, mint a czélnak megfelelő könyvek készíttetésével tanügyi bizottságot bizza meg, erre vonatkozó jelentését

legközelebbi tavaszi egyházmegyei közgyűlésünkre bevárván.

52. Ugyanezen bizottság indítványára

elhatározta egyházmegyei közgyűlés, hogy azon több helyen fennálló gyakorlatot, mely szerint a konfirmált növendékek az egyház költségén beszerzett ingyen *emléklappal* ajándékozzanak meg, az egész egyházmegyében kötelezővé teszi és alkalmas minta készítésére az Irodalmi Kört felkéri.

Amennyiben pedig ezen intézmény általánossá tételétől valláserkölcsi szempontból üdvös eredményt vár, felkéri a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlést, hogy az emléklapok ajándékozását a konfirmáció alkalmával az összes egyházmegyékben rendelje el.

53. Ugyanezen bizottság, tekintettel azon körülményre, hogy az iskola látogatói jelentések egyáltalán nem adnak felvilágosítás arra nézve, hol, miként és minő eredménnyel végeztenek a tornagyakorlatok? indítványozza, hogy egyházmegyei közgyűlés tegye kötelességükké a tanítóknak a test fejlődésére és egészség szempontjából annyira fontos tornatanítást, útasítván egyszersmind az iskolalátogatókat, hogy jelentéseikben részletesen tüntessék fel az egyes iskolákban, a tornatanítás eredményére vonatkozó tapasztalataikat.

Egyházmegyei közgyűlés ezen indítványt elfogadván, felhívja a tanítói testületet, hogy a tornát, még oly helyeken is, a hol erre nézve a felszerelés hiányzik, a rend- és szabadgyakorlatok alkalmazásával tanítani szigorú kötelességüknek ismerjék; az iskolalátogatókat pedig útasítja, hogy jelentéseikben a tornatanítás eredményéről részletesen számoljanak be.

54. Ugyanezen bizottság az 1895 évi őszi egyházmegyei közgyűlés 41. számú jegyzőkönyvének 6-ik alpontjában körülírt *tanító minősítési törzskönyvek* készíttetését újra szorgalmazván, esperes ur felkéretik, hogy a hiányzó adatokat az egyházlátogatás által szereztesse be.

55. Ugyanezen bizottság jelentéséből az tűnvn ki, hogy az egyházmegyei tanítói értekezletek nem tartatnak meg rendszeren, egyházmegyei közgyűlés a tanítói testületek elnökeit az értekezletek pontos megtartására s az értekezlet jegyzőkönyvének a tanügyi bizottság elnökéhez leendő beterjesztésére kötelezi.

56. Ugyanczen bizottság előterjesztése folytán egyházmegyei közgyűlés nem tartja teljesíthetőnek Miskolczi József és Olajos Pál lelkészek azon kérelmét, hogy iskolai körlátogatói tisztüktől felmentessenek.

57. A legközelebbi egyházlátogatás következőleg rendeztetett:

1. A szentesi járásba: Zombory Gedő t. biró és Czike Ferencz t.-ladányi lelkész.

2. A tállyai járásba: Gecsei Péter tanácsbiró és általa választandó lelkész.

3. A cigándi járásba: Kőrösy György t. biró és Farkas Lajos vajdácskai lelkész.

4. A megyaszói járásba: Bálint Dezső t. biró és Zitás Bertalan pthrüggyi lelkész.

5. A sárospataki járásba: Komjáthy Gábor főjegyző és Fürjész Tamás lukai lelkész.

58. Tárgyalás alá vétetvén az országos közalap kezelőbizottságához intézett segélykérvények, azok következőleg bíráltattak meg:

A) *Egyházak:*

1. Monok templom és paróchia építésre kér 766 frt 50 krt. A bemutatott költségvetés szerint szükséglete 2266 frt 80 kr. Erre kész fedezete van 1800 frt, újabb kivetésből előállíthat 100 frtot, hiány 766 frt 80 kr.

Tekintve, hogy szabályszerű költségvetését bemutatta s tekintve, hogy ez a más felekezetek közé beékelte kis egyház, hircinek különösen a filoxera pusztításából eredt szegénysége miatt a halaszthatatlanná lett építkezéseket saját erejéből eszközölni nem képes: ajánlatik 500 frt segélyre,

2. A sajóhidvégi egyház tűzvész folytán szükségessé vált építkezésekből származott adósságának törlesztésére kér 300 frtot.

A mennyiben az egyháznak 1887-ben bemutatott építkezési költségvetése jóváhagyatott s a mennyiben közgyűlés véleménye szerint is a még fennlevő adósság nagy terhet képez, a folyó kiadások mellett, a hívek vállain : 200 frt segélyre ajánlatlk.

3. Nagy-Rozvány *paróchia* építésre 500 frt segélyt kér. Szükséglete a bemutatott költségvetés szerint építési anyagon és a hívek által teljesítendő közmunkán kívül, 2177 frt 33 kr. Fedezete semmi, de a hívekre leendő kivetés által előállíthat 700 forintot s így a hiány 1477 frt.

Tekintve, hogy helybenhagyott költségvetése szerint 700 frt értékű építési anyagot közköltségen szerzett be az egyház; továbbá, hogy az építkezésnél is jelentékeny értékű munkát fognak a hívek teljesíteni s végül, hogy a mondott célra még újabb 700 frt adó vettetik ki az egyház szerény anyagi helyzetben levő tagjaira, hogy a nagy áldozat dacára, ezen építkezésből az egyházra háramló adóssági teher lehetőleg könnyíttessék: 300 frt segélyre ajánlja az egyházmege.

4. Bacska építkezésből származott 900 frt adósságának részbeni törlesztésére 400 frtot kért.

Amennyiben egyházmegyénknek biztos tudomása van arról, hogy ezen egyház adóssága építkezésből származott; tudomása van arról is, hogy ez a szegény, de minden áldozatra kész kiseded egyház a legujabb időben templom, tanítói lak, iskola, s végre lelkészlak építésével megbirhatatlan terhet vállalt magára: mint vallásos buzgóságáról előnyösen ismert szegény egyház, 200 frt segélyre ajánlatik.

5. Vajdácaska templomtetőzetének újraépítésére 400 frtot kér.

Egyházmegyei közgyűlésünk a jelzett építkezés szükségességéről tudomással bírván, mint törekvő, rendhez szokott, de szegény egyházat 200 frt segélyre ajánlja.

6. Perbenyik építkezési czélokra 200 frt segélyt kér.

Szabályszerű költségvetést nem terjesztett ugyan közgyűlésünk elé, de amennyiben a legközelebbi egyházlátogatási jelentés is hangsúlyozza az egyházi épületeken teendő javítások és egy kútépítés szükségességét: mint grófi pátronusa által mindennel gazdagon ellátott katolikus felekezet közé beékelt, csekély számú szegény egyházat 150 frt segélyre ajánlja.

7. Karcsa műtörténeti beccsel biró, tűzveszélyes helyen épült templomának cserépszindelylyel leendő befedésére s a szintén tűzveszélyes fatorony helyett téglatorony építésre s általában a hamisítatlan roman stylú építészet ezen remekének renoválására 800 frt segélyt kér. Költségvetés szerinti szükséglete 2400 frt; fedezet 800, az egyháztagok által elvállalható 800 frt, hiány 800 frt.

Egyházmegyénknek hivatalos tudomása levén arról, hogy a karcsai egyház templomának befedési, toronyépítési munkálatát s általában az őskorból fenmaradt ezen megbecsülhetetlen értékű műemléken szükségelt javításokat, az esperesi hivatalnak bemutatott terv szerint, már ez év folyamán meg is kezdette, de tudomása levén egyszersmind arról is, hogy a különben minden áldozatra kész, de szegény sorsú s nem nagyszámú egyház tagjai, az erejüket meghaladó áldozatok daczára fedezetlenül maradt 800 frt hiány pótlására csakugyan képtelenek: az egyházat 400 frt segélyre ajánlja.

8. Bodrog-Keresztúr templomjavításból származott adósságának törlesztésére 300 frt segélyt kér.

Egyházmegyénknek tudomása lévén arról, hogy a b. keresztúri egyháznak 1140 frt adóssága a bemutatott, 1894. évi tavaszi közgyűlés 28. j. k. sz. a. megerősített költségvetés szerint eszközölt templomjavítási munkálatokból maradt fenn s hogy a szőlők elpusztulása folytán nagyon elszegényedett egyháztagok a nagy összegre rúgó adósság kifizetésére saját erejükből képtelenek: az egyház 200 frt segélyre ajánlatik.

9. Lelesz templomépítésből származott 1770 frt adósságának részbeni törlesztésére 770 frt segélyt kér.

Amennyiben az adósság csakugyan az annak idején bemutatott s egyházmegyeileg megerősített terv szerint eszközölt templomépítésből származott s a mennyiben az igen csekély számban s nagyon szegény sorsban levő hívek vallásos buzgóságuknak igen szép jelét adták akkor, mikor a már előzőleg fizetett nagy összegeken s a szintén igen jelentékeny folyó kiadásokon felül, ismét 1000 frt kifizetését vállalták magukra; mint különben a nagyszámú és dúsgazdag róm. kath. felekezet közé beékeltek igen szegény, de igyekező kis egyházat 400 frt segélyre ajánlja egyházmegyei közgyűlésünk.

10. Tolcsva iskolájának renoválására 475 fit segélyt kér. Szükséglete 1775 frt, fedezet 1300 frt, hiány 475 frt.

Az egyház abból az okból volt kénytelen a megerősített terv szerint iskolájának renoválására 1776 frtot fordítani, mert ehhez a feltételhez volt kötve az ígéret, hogy az állam azt átvéve, itt állami iskolát létesít, a mire halaszthatatlan szükség van, minthogy a szőlők elpusztulása folytán véginségre jutott csekély számú egyháztagok tanítót fizetni nem bírván, a ref. gyermekek már évek óta nem jártak iskolába. Ily körülmények folytán az elzúlláshez közel álló egyház 400 frt segélyre ajánltatik.

11. Luka tűzvész által elpusztított lelkészlak és melléképületeinek újraépítéséből stb származott adósságainak törlesztésére 300 frt segélyt kér.

Közgyűlésünknek az egyházlátogatói jelentésből tudomása lévén arról, hogy az egyház hívei, bár az 1895. évben is 200 frtot kerestek közmunkával, még sem képesek szegénységük, különösen az őket több ízben sújtott elemi csapások miatt, a folyó kiadásokon felül még az építkezésekből származott adósságokat is fizetni: mint szorgalmas, igyekező, de szegény egyházat 200 frt segélyre ajánlja.

12. Legyes-Bénye tanítói nyugdíjtarozása törlesztésére 200 frt segélyt kér.

Egyházmegyei közgyűlés részint a beterveztett hivatalos kimutatásból, részint az egyházlátogatói jelentésből meggyőződve a jelzett szükséglet valóságáról, a mennyiben a más felekezetük közé beékeltek csekély számú s a phloxera pusztítása miatt nyomasztó szegénységre jutott egyházat, az önként elvállalt 100 frton s a folyó kiadásokon felül újabb áldozatokra képtelennek tartja: azt 200 frt segélyre ajánlja.

13. Szomotor-Vécs az 1896. évi kiadási szükségletének fedezésére 200 frt segélyt kér.

Bár egyházmegyei közgyűlés jól ismeri a szomotor-vécsi egyház zilált anyagi viszonyait, de mert annak nagy részben az egyházi előjárók gondatlansága az oka s különben is szükségletűl folyó kiadásait említve meg: ez alapon segélyre nem ajánlhatja

14. Vámos-Ujfalu építkezésből származott 463 frt 86 kr tartozásának részbeni törlesztésére 300 frt segélyt kér.

Közgyűlés tudomással bírva arról, hogy a feltüntetett adósság csakugyan építkezésből származott s tényleg létezik, a mennyiben a csekély számú s szőlők elpusztulása folytán nagyon elszegényedett gyülekezetet az adósság kifizetésére képtelennek tartja: 100 frt segélyre ajánlja.

15. Kenézlő tanítói lakás felépítése céljából 200 forint segélyt kér.

Mint hogy az egyház építési tervzetét és költségvetését be nem mutatta: közgyűlés segélyzésre nem ajánlhatja.

16. Tállya adósság törlesztésére 300 frt segélyt kér.

Kérvénye szabálytalanul lévén kiállítva, segélyzésre ajánlható nem volt.

17. Takta-Kenéz paróchia építésre 500 frt segélyt kér.

Közgyűlésünk a lelkészlak ujjáépítésének

halaszthatatlan voltáról meg lévén győződve, valamint arról is, hogy a szegény helyzetben levő egyháztalagok azon kiadások után, miket a közelmúltban új iskolaépítésre tettek, az 1500 frtra rúgó paróchia építés költségeit a maguk erejéből, legjobb akarat mellett sem képesek előteremteni: az igyekező, de szegény egyházat 300 frt segélyre ajánlja.

18. Vis 1886-ik évben földig leégett temploma helyét újnak építésére 300 frtot kér. Költségvetés szerinti szükséglete: 3228 frt 30 kr., fedezet 1813 frt 75 kr., előállíthat 414 frt 50 krt, hiány 1000 frt.

A mindössze 187 tagot számláló s más felekezetűek közé beékelt szegény egyház képtelen lévén saját erejéből a szükséglet fedezésére megkivántató áldozat meghozatalára: a kért 300 frt segélyre ajánltatik.

19. Gesztely új templomépítésre 1000 frt segélyt kér. Költségvetés szerinti szükséglete 9619 frt, fedezete 1000 frt, újabb kivetés által fedezhet 7000 frtot, hiány 1619 frt.

Közgyűlésünk, tekintettel azon körülményre, hogy a templomépítés szükséges, továbbá, hogy a hivek az általuk hozott elismerésre méltó nagy áldozatok mellett sem képesek az összes költségeket saját erejükből fedezni: az életrevalóságának számos jelét nyilvánító egyházat 300 frt segélyre ajánlja.

20. Hernád-Kak régi időből származott 713 frt adósságának törlesztésére 300 frt segélyt kér.

A csekély számú és szegény sorsú hivekből álló egyház vallásos buzgóságának s áldozatkészségének elég szép jeleit szolgáltatva az által, hogy az újabb időben lelkész és tanítói lakást saját erejéből építtetett, azonban belátva, hogy a régi időből származott adósságát magára hagyatva, kifizetni képtelen; hogy az egyház az adóhátralékok miatti foglalások kellemetlenségeitől megkíméltessek: 200 frt segélyre ajánlja egyházmegyei közgyűlés.

21. Tisza-Tokaj meghasadozott templomfalai kijavítására, templomtetőzetének befedésére s disztelenül álló csonka tornyának kiépítésére 500 frt segélyt kér. Szükséglete 6000 frt, fedezet 1000 frt, újabb kivetés által fedez 3000 frtot, hiány 2000 frt.

Közgyűlésünk tekintettel arra, hogy a meghasadozott templom kijavítása s újonnan való befödése mulhatatlanul szükséges s a csonkatorony kiépítése is diszére fog válni városi egyházunknak s tekintve, hogy a filoxera pusztítás folytán kiszámíthatatlan károkat szenvedett buzgó és áldozatkész hivek az építkezési költségeket meg nem birják: az egyházat 400 frt segélyre ajánlja.

22. Király-Helmech az iskolai épület és tanitói lakás újonnan való befedésére s a szükséges renovációra 400 frt segélyt kér. Költségvetés szerint szükséglete 560 frt, fedezete 60 frt, újabb kivetés által előállíthat 100 frtot.

Tekintve, hogy az egyház hivei a legujabb időben paróchia és templomépítésre úgyszólván erejüket meghaladó áldozatokat hoztak s hogy elemi csapások, különösen gyakori tűzvész által igen érzékeny károkat szenvedtek s így ezen halaszthatatlan javítási munkálatok költségeit meg nem birják: az egyház 300 frt segélyre ajánltatik.

Mád. Építkezésből keletkezett 700 frt adósságának részbeni törlesztésére 200 frt segélyt kér.

Egyházmegyei közgyűlésünk jól ismervén a mádi egyház szomorú anyagi helyzetét, melybe a filoxera pusztítása folytán jutott s jól tudván, hogy a különben vallásos buzgóságukról ismeretes hivek a folyó kiadások mellett régi terheik törlesztését legjobb akarat mellett sem birják meg: a kért 200 frt segélyre ajánlja.

B) *Lelkészek:*

1. Hegedűs János, kenézlői előkönyörgő tanító 100 frt segélyt kér.

Bár egyházmegyei közgyűlésünk nem kétel-

kedik abban, hogy folyamodó valóban segélyre szorult, de a közalap kezelési szabályainak értelmében, mint előkönnyörgő tanítót segélyre nem ajánlhatja.

2. Kun Miklós, monoki lelkész 200 frt segélyért folyamodik.

Tekintettel csekély fizetésére, 7 tagból álló családjára s különösen gyermekeinek növeltetésére, 100 frt segélyre ajánltatik.

3. Bartha József, visi lelkész betegeskedő családtagjainak gyógyíttatása folytán keletkezett adósságának törlesztésére 200 frt segélyt kér.

Közgyűlésünk, bár a felhozott ok valóságában nem kételkedik, de mivel még szegényebb sorsban levők is nagyszámban vannak, ez alkalommal segélyezésre nem ajánlhatja.

4. Réthy Pál golopi lelkész 200 frt segélyért folyamodik.

Tekintve, hogy folyamodó kezdettől fogva egyházmegyénk egyik legcsekélyebb jövedelmű egyházában szolgál, hol, hogy megélhessen, igazán lelkészhez nem illő testi munkák végzésére van kényszerítve, tehát mint a segélyezésre valóban rászorult, nyomorral küzdő lelkészt 200 frt segélyre ajánlja egyházmegyei közgyűlésünk.

5. Szánthai István berzéki lelkésztanító csekély fizetésére, gyakori elemi csapásokkal sujtott állapota s különösen nejének folytonos betegsége miatt 150 frt segélyt kér.

A mennyiben a felhozott okok mind igazak és a folyamodó lelkésztanító a mindennapi szükségeket sem fedező csekély díjért kettős kötelességet teljesít és tekintetbe véve még azt is, hogy, habár inséggel határos anyagi helyzete több alkalommal hangsúlyoztatott, a közalapról mégis csak jelentéktelen segélyezésben részesített idáig, — mint valóban szánandó állapotban levő lelkésztanító 150 frt segélyre ajánltatik.

6. Kovács János, vámosujfalusi lelkész tanító 300 frt segélyért folyamodik.

Tekintve, hogy a 76 éves lelkész tanító, a ki idáig lelkészi teendők mellett tanítói hivatala kötelességeit is fáradhatlan buzgalommal és dícséretes eredménynyel teljesítette, az évek súlya s a betegség terhe alatt megtörve, segéd tanító tartására kényszerült s így különben is csekély jövedelmének jelentékeny részét erre a célra kénytelen fordítani; ha ehhez hozzá vesszük még családja tagjainak betegsége, majd eltemetése folytán bekövetkezett adósságba merült helyzetét: közgyűlésünk előtt eléggé indokoltnak látszik, hogy őt 100 frt segélyre ajánlja.

7. Nagy Károly szomori lelkész eladósodott állapotára való tekintetből 200 frt segélyért folyamodik.

A mennyiben folyamodó, köztudomás szerint csakugyan adósságokba merült, a miknek kamatait s népes családjának fentartási, gyermekeinek neveltetési költségeit lelkészi fizetése fedezni nem képes: 100 frt segélyre ajánljatik.

8. Pálóczy József, h. mádi lelkész nagy családjára s csekély fizetése mellett a költséges városi életmódra való tekintetből 100 frt segélyért folyamodik.

Közgyűlésünk előtt ismeretes levén a mádi lelkész helyzete, mit a különben is csekély, de az egyháztagjai nagyrészenek kivándorlása folytán még inkább megfogyott jövedelmén kívül a városi életmód is nehezít: őt, mint arra valóban érdemest, 100 frt segélyre ajánlja.

9. Nagy Károly l. bényei lelkész csekély fizetése, elemi csapások, különösen a filoxera pusztítás által okozott káraitra való hivatkozással 100 frt segélyért folyamodik.

Kérelme támogatására felhozott indító okait egyházmegyei közgyűlésünk igazaknak ismervén el, folyamodót, mint arra valóban érdemes szegény öreg lelkészt, a kinek saját családján kívül még szerencsétlenül elhalt vője után árván maradt két unokáját is tartania kell, 100 frt segélyre ajánlja,

10. Hubay József csekély fizetés és szegénységére való hivatkozással 200 frt segélyért folyamodik.

A mennyiben folyamodó lelkésznek a nem is kataszteri tiszta; hanem bérleti tényleges jövedelem alapján kimutatott 567 frt fizetésén kívül más megélhetési forrása nincs s tekintve, hogy a megelőző években megkísérelt gazdálkodás és elemi csapások folytán tetemes adósságba keveredett: mint elszegényedett lelkész, 100 frt segélyre ajánltatik.

11. Sohajda János királyhelmecezi lelkész csekély fizetése mellett költséges városi háztartás, az elemi csapásokon kívül gyakori betegeskedése által nehezített helyzetére való hivatkozással, 200 frt segélyért folyamodik.

Egyházmegyei közgyűlésünk a felhozott indokokat igazaknak ismervén, tekintetbe véve, hogy három felnőtt leánynyal megáldott papi családnak városi életmód mellett 502 frt 18 kr jövedelemből megélni szinte képzelhetetlen feladat s hogy e mellett a családfő igen gyakori betegeskedése is sok kiadást okoz: folyamodót 100 frt segélyre ajánlja.

12. Czike Ferencz, t.-ladányi lelkész csekély fizetése s családja tagjainak hosszas betegsége folytán keletkezett adósságának rendezése céljából 200 frt segélyért folyamodik.

A felhozott okok alapján folyamodót, mint támogatásra szorult szegény lelkészt, 100 frt segélyre ajánlja egyházmegyei közgyűlés.

13. Török István, láczaei lelkész két izbeni tűzvész, több éven át elemi csapások által szenvedett káraitra s főként nejének 27 éven át tartó folytonos betegsége által okozott költségeire való hivatkozással 300 frt segélyért folyamodik.

Egyházmegyei közgyűlés elismeri ugyan, hogy folyamodó egyik jobb jövedelmű egyházunkban lelkészkedik s hogy őszinte bevallása szerint, némi magánvagyonnal is rendelkezik; de tekintettel a felhozott indító okokra, miknek igaz voltához kétség nem férhet s különösen figyelembe véve folyton betegágyban fekvő ne-

jének gyógyíttatására tett nagy kiadásait: folyamodót 150 frt segélyre ajánlja.

14. Sallay Sándor, e.-horvátii lelkész csekély fizetéséből családját fentartatani, fiú gyermekét neveltetni nem bírván, 250 frt segélyért folyamodik.

Tekintve, hogy folyamodó csakugyan egyházmegyénk egyik legkisebb jövedelmű egyházában szolgál, hol a terméketlen földek még a díjlevélben kitüntetett hasznot sem adják meg s figyelembe véve még betegség s elemi csapások által szenvedett kárain kívül azt, hogy egyszerre két fiú gyermekét kell tartatnia: közgyűlés őt 150 frt segélyre ajánlja.

15. Beszterczei Béla, a-bereczkii lelkész csekély fizetésére, elemi csapások által szenvedett káira s a gazdálkodással együtt járó veszteségekre való hivatkozással, 300 frt segélyért folyamodik.

Bár egyházmegyei közgyűlésünk elismeri, hogy folyamodó is, mint általában minden csekélyebb jövedelmű s gazdálkodásból élő lelkész, sok bajjal kénytelen megküzdeni, de a gyámoletásra még inkább rászorúlt, nagyszámú kérvényezőkre való tekintetből, őt ez alkalommal segélyezésre nem ajánlhatja.

16. Fürjész Tamás, lukai lelkész csekély fizetéséből népes családján kívül előregedett s keresetképtelen édes atyját eltartani, a sokféle elemi csapások folytán reászakadt bajokból kibontakozni nem bírván, 200 frt segélyért folyamodik.

Közgyűlésünk a felhozott s igazaknak ismert indokokat méltányolni s különösen tekintetbe véve, hogy folyamodónak igen csekély fizetéséből, népes családján kívül még öregsége miatt tanítói nyugdíjra fel nem vett, munkaképtelen és vagyontalan édes atyját is tartania kell: őt 150 frt segélyre ajánlja.

59. 1896. december 3-án tartott segélyosztó-bizottság jegyzőkönyve:

1. Esperes elnök jelenti, hogy hivatalához kiosztás végett 975 frt 72 kr érkezett többféle czimen.

A fenti összeget következőleg osztotta meg a bizottság:

1. A Nagy Gedeon-alapból a szentesi és semjéni egyháznak adott 40—40 frtot 80 frt — kr.

Ugyanazon alapból Nagy Sándor kisgéresi, Kántor Ferencz ricsei, Gaal Gyula simai, Borcsik Gábor agárdi tanítóknak 20—20 frtjával 80 frt — kr.

Pálóczi Józsefné, Székely Józsefné tanítóözvegyeknek 10—10 frtjával 20 frt — kr.

Népiskolai jutalomkönyvekre 20 frt — kr.

Összesen 200 frt — kr.

2. B.-Olaszi, B.-Keresztúr, Véke, Szomotor 25—25 frtjával 100 frt — kr.

Leányvárés Perbenyik 40—40 frtjával 80 frt — kr.

Fürjész Tamás lukai, Szántai István berzéki lelkészeknek 25—25 frtjával 50 frt — kr.

Verebélyi József bacskai, Sallai Sándor e. horvátii, Erdélyi József nagykövesdi, Sóhajda János királyhelmecezi, Nagy Károly szomotori lelkészeknek 20—20 forintjával 100 frt — kr.

Ez utóbbinak egyházkerületi tartozása törlesztésére.

Molnár Pálné, Anti Jánosné, Ölbei Jánosné, Tatár Mihályné, Horkai Istvánné, Lábos Menyhértné, Borcsik Gáborné, Terhes Barnáné, Gönczi Józsefné, Horkay Györgyné, Keresztúri Zsigmondné, Rácz Lajosné lelkészözvegyeknek 20—20 frtjával 240 frt — kr.

Karakó Ferencz k.-kövesdi, Borcsik János b.-olaszii tanítóknak 20—20 frtjával 40 frt — kr.

Kiss Józsefné, Székely Lászlóné, Szekeres Mihályné, Hubai Boldizsárné, özv. tanítónéknak 10—10 frtjával 20 frt — kr.

Szoboszlai Erzsébet tanító siketnéma árvának 20 frt — kr.

Összesen 870 frt — kr.

Áthozat:	870 frt — kr.
Egyházmegyei pénztár javára . .	105 frt 72 kr.
Összeg .	<u>975 frt 72 kr.</u>

Azaz kilencszázhetvenöt frt 72 kr.

Kelt Sárospatakon, 1896. december 3. •

Meczner Béla,
egyházmegyei gondnok.

Szinyei Gerzson,
egyházmegyei világi tancsbíró.

Keresztúri József,
esperes.

Kónya András,
egyh. tancsbíró.

Komjáthy Gábor,
mint jegyző

60. Mindezen jegyzőkönyvi pontok telolvastatván,
hitelesítették.

Jegyzették: Komjáthy Gábor főjegyző az 1—6, 8, 16—24,
38—40, 40—49 és 57—60.

Vitányi Bertalan világi főjegyző a 26—36.

Ölbey János papi aljegyző a 7, 10, 11, 13—15,
25, 37.

Dr. Pilissy Nándor világi aljegyző a 9, 12.

Máthé Gyula tanügyi bizottsági h. jegyző az
50—56. pontokat.